

Prima pagină>Dreptul familiei și succesiunea>Succesiunea>Adaptarea drepturilor reale

Adaptarea drepturilor reale

Ungaria

1 Care sunt drepturile reale ar putea lua naștere în urma unei succesiuni în temeiul legii statului membru?

1) Dreptul de proprietate

Moștenitorul dobândește automat, la decesul testatorului, dreptul de proprietate asupra masei succesoriale. Masa succesorală este formată din toate drepturile, bunurile corporale, creanțele și obligațiile persoanei decedate, existente la momentul decesului acesteia și care nu încetează odată cu decesul. Acest lucru este prevăzut în mod clar în dreptul maghiar; de fapt, prevederile Codului civil privind dreptul succesoral utilizează conceptele de „masă succesorală” și „active” ca sinonime. Un activ reprezintă un bun corporal, un drept sau o creanță (secțiunea 8:1 din Codul civil). Activele reprezintă suma tuturor activelor de acest tip. În cazul moștenirii specifice (*legatum vindicationis*), legatarul dobândește dreptul de proprietate (în mod direct de la persoana decedată) asupra activului lăsat moștenire.

2) Dreptul de uzufruct

Potrivit dreptului maghiar, dacă persoana decedată are descendenți și un soț supraviețuitor (în cazul succesiunii *ab intestat*), soțul supraviețuitor are drept de uzufruct pe durata vieții asupra anumitor bunuri incluse în masa succesorală, și anume

locuința în care a locuit împreună cu persoana decedată și

mobiliul și aparatura casnică din locuință [secțiunea 7:58 alineatul (1) litera (a) din Codul civil].

Normele generale din dreptul civil privind uzufructul se aplică în mod analog în materia dreptului de uzufruct al soțului supraviețuitor („dreptul văduvului /văduvei”) (capitolul XXX din Codul civil). Uzufructul este unul dintre așa-numitele drepturi reale limitate. Uzufructuarul poate poseda, utiliza și exploata un bun corporal deținut de o altă persoană și poate încasa veniturile aferente acestuia. Drepturile uzufructuarului rămân intacte indiferent de modificările apărute în ceea ce privește identitatea proprietarului [secțiunea 5:147 alineatele (1) și (2) din Codul civil].

Testatorul poate stabili, de asemenea, prin testament, dreptul de uzufruct asupra unui bun.

2 Sunt aceste drepturi înscrise într-un registru al drepturilor de proprietate asupra bunurilor imobile sau mobile și, în caz afirmativ, înscrierea este obligatorie? În ce registru (registre) sunt înscrise și care sunt cerințele și procedura de înscriere?

Drepturile menționate sunt enumerate în registrul proprietăților imobiliare (sau în alte registre publice). Înscrierea acestor drepturi în registru este obligatorie.

În cazul în care, prin succesiune, se dobândesc drepturi de proprietate sau uzufruct, notarul public care desfășoară procedura de succesiune în Ungaria contactează autoritatea națională care ține registrul proprietăților imobiliare sau registrele corespunzătoare altor bunuri în vederea înscrierii acestor drepturi.

În aceste cazuri, notarul public trimite certificatul de validare a succesiunii (după ce acesta a devenit definitiv) autorității menționate [secțiunea 91 alineatul (2) din Legea XXXVIII din 2010 privind procedura de succesiune (*hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv.*). Certificatul de validare a succesiunii emis de notarul public stă la baza înscrierii.

Din contră, în cazul în care procedura de succesiune a avut loc într-un alt stat membru, beneficiarul (moștenitorul, legatarul) trebuie să facă el însuși demersurile pentru înscrierea dreptului. În astfel de cazuri, acesta trebuie să depună o cerere de înscriere direct la autoritatea maghiară care ține registrul respectiv (de exemplu, cartea funciară).

Registrele publice *principale* în care se înscriu drepturile de proprietate asupra unor bunuri specifice sunt:

- *registrul proprietăților imobiliare*

ținut de: cartea funciară

obiectul înscrierii: bunuri imobile

norme: Legea CXLI din 1997 privind înregistrarea proprietăților imobiliare (*az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI törvény*) (a se vedea secțiunea 16 din lege)

- *registrul național al aeronavelor (Magyarország Légijármű Lajstroma)*

ținut de: Oficiul de Aviație al Autorității Naționale de Transport (*Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala*)

obiectul înscrierii: aeronavele civile

norme:

secțiunea 12 din Legea XCVII din 1995 privind transportul aerian (*a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény*)

secțiunea 5 din Decretul guvernamental nr. 141/1995 din 30 noiembrie 1995 de punere în aplicare a Legii XCVII din 1995 (*Korm. rendelet a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról*) privind transportul aerian (*a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény*)

- *registrul navelor*

ținut de: Ministerul Dezvoltării Naționale și Oficiul Administrativ Metropolitan din Budapesta, în calitate de autorități maritime

obiectul înscrierii: navele (dispozitive plutitoare, structuri și echipamente adecvate transportului naval, lucrărilor navale și desfășurării activităților conexe)

norme:

secțiunile 7-15 și, în special, secțiunea 11 alineatul (3) din Legea XLII din 2000 privind transportul naval (*a víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény*)

Decretul guvernamental nr. 198/2000 din 29 noiembrie 2000 privind înregistrarea navelor (*az úszólétesítmények lajstromozásáról szóló 198/2000. Korm. rendelet*)

- *registrul vehiculelor*

ținut de: Ministerul de Interne (Ministrul de stat adjunct responsabil cu registrele) în calitate de organism de înregistrare a vehiculelor rutiere

obiectul înscrierii: vehiculele de transport rutier

norme:

Legea LXXXIV din 1999 privind evidențele de transport rutier (*közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény*), în special, secțiunea 9

- *registrul comerțului*

ținut de: instanțele regionale, în calitate de instanțe de înregistrare

obiectul înscrierii: întreprinderile [o întreprindere este o persoană juridică înființată pentru a desfășura activități economice prin înregistrare în registrul comerțului (acestea includ, în special, societăți comerciale, societăți cooperative, sucursalele din Ungaria ale întreprinderilor străine, grupuri europene de interes economic, societăți cooperative europene, întreprinderi profesionale unipersonale etc.)].

norme: Legea V din 2006 privind informațiile publice referitoare la întreprinderi, procedurile de înregistrare și dizolvare a întreprinderilor (*a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény*), în special, secțiunile 24-25.

3 Care sunt efectele înscrierii drepturilor reale?

1) Înscrierea dreptului de proprietate

În general, în temeiul dreptului maghiar, dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile poate fi dobândit numai prin înscrierea acestuia în registrul proprietăților imobiliare; cu alte cuvinte, înscrierea dreptului de proprietate în registrul proprietăților imobiliare are efect constitutiv (se creează un drept) (principiul înscrierii).

Cu toate acestea, în unele cazuri, legea prevede excepții; una dintre aceste excepții este succesiunea. Dreptul maghiar respectă principiul succesiunii *ipso jure*. Acest lucru înseamnă că moștenitorul dobândește patrimoniul succesoral numai în temeiul legii, la deschiderea succesiunii, fără acceptare sau orice alt act juridic (secțiunea 7:87 din Codul civil). Astfel, în cazul succesiunii, dreptul de proprietate este dobândit de către moștenitor la momentul deschiderii succesiunii sau la momentul decesului. Prin urmare, înscrierea dreptului de proprietate dobândit prin succesiune într-un registru al proprietăților imobiliare are numai un *efect declarativ*. Același lucru se aplică și în cazul dobândirii proprietății în baza unei moșteniri specifice (*legatum per vindicationem*). Ca urmare a succesiunii *ipso jure*, înscrierea dreptului de proprietate în registrele publice pentru alte bunuri are, la rândul său, un efect declarativ, atunci când proprietarul se modifică prin succesiune.

2) Înscrierea dreptului de uzufruct

Dreptul de uzufruct al soțului supraviețuitor (dreptul văduvului/văduvei) decurge din lege. În acest sens, înscrierea dreptului de uzufruct în registrul proprietăților imobiliare (similar cu înscrierea dreptului de proprietate dobândit prin succesiune) are un efect declarativ; astfel, dreptul în sine nu ia naștere în urma înregistrării.

În conformitate cu secțiunea 5:146 alineatul (2) din Codul civil, în cazul în care un drept de uzufruct apărut în temeiul legii nu este înscris în registrul proprietăților imobiliare, acest drept poate fi executat numai împotriva unui dobânditor de rea-credință al bunului sau împotriva unui dobânditor care nu a plătit nicio sumă pentru bunul respectiv. Prin urmare, pentru ca dreptul unui uzufructuar asupra unui bun imobil să beneficieze de protecție deplină în temeiul dreptului civil, este necesară înscrierea acestuia în registrul proprietăților imobiliare, chiar dacă acest drept ia naștere în temeiul legii (și nu prin înscriere).

4 Există norme și proceduri specifice pentru adaptarea unui drept real invocat de o persoană în temeiul legii aplicabile succesiunii pentru situația în care în legea statului membru care se invocă nu se prevede acest drept?

Da.

În cazul în care beneficiarul unei succesiuni (de exemplu, un moștenitor sau un legatar) dorește să pună în executare în Ungaria un drept real apărut prin succesiune și care nu este permis de legislația maghiară în registrul proprietăților imobiliare (sau într-un alt registru prevăzut într-un caz specific), operațiunea prevăzută la articolul 31 din regulament (adaptarea drepturilor reale) este efectuată printr-o procedură separată. Această procedură poartă denumirea de „procedură de adaptare”, fiind reglementată prin Legea LXXI din 2015.

Procedura de adaptare este o procedură necontencioasă care intră în competența instanțelor. Deoarece aplicarea articolului 31 din regulament necesită o expertiză specială, o singură instanță [Tribunalul Districtual Central din Buda (*Budai Központi Kerületi Bíróság*)] care funcționează în Budapesta) îndeplinește funcția de tribunal de primă instanță pentru întreg teritoriul Ungariei. Această instanță soluționează aspectele privind dreptul care poate fi înscris în locul dreptului prevăzut în sistemul juridic străin respectiv (sau cel mai apropiat echivalent al unui drept existent în dreptul maghiar din punctul de vedere al esenței și scopului acestuia). Decizia instanței are caracter obligatoriu pentru solicitant.

Persoana vizată de succesiune (de exemplu, moștenitorul sau legatarul) nu inițiază ea însăși această procedură de adaptare în calitate de solicitant.

Autoritatea care ține registrul public (cum ar fi cartea funciară) și în cadrul căreia este în curs de soluționare procedura de înscriere (procedura principală) se prezintă în fața instanței în calitate de solicitant.

În cadrul procedurii, instanța examinează legislația străină în privința dreptului străin respectiv. Instanța asigură în mod independent confirmarea naturii dreptului străin, însă, de asemenea, poate solicita persoanei vizate de succesiune să anexeze informații și orice documente disponibile acestea cu privire la înțelesul dreptului străin.

În caz contrar, instanța adoptă o hotărâre numai pe baza documentelor și nu acceptă alte dovezi (de exemplu, de la martori).

Atât solicitantul (autoritatea care ține registrul respectiv), cât și persoana vizată de succesiune poate introduce o cale de atac împotriva deciziei Tribunalului Districtual Central din Buda. Calea de atac trebuie să fie adresată tribunalului regional și trebuie să fie introdusă la instanța care a adoptat decizia. Tribunalul Regional al Capitalei Budapesta este competent în materia căii de atac.

Costurile acestor proceduri sunt suportate de către persoana vizată de succesiune, care trebuie să le plătească în cadrul procedurii principale (respectiv, în cadrul procedurii care se desfășoară în fața autorității care ține registrul).

Ultima actualizare: 15/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.